

392

D E K R E T

z dnia 22 października 1947 r.

o ustalaniu treści sporządzonych za granicą aktów stanu cywilnego (metryk) obywateli polskich.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 4 lipca 1947 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 252) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Jeżeli akt (metryka) urodzenia, małżeństwa lub zejścia obywatela polskiego został sporządzony w księdze stanu cywilnego (metry-

kalnej), prowadzonej w miejscowości, położonej poza granicami Państwa, a uzyskanie wypisu jest niemożliwe lub związane z poważnymi trudnościami, w szczególności ze znaczną zwłoką, ustalenie treści aktu może nastąpić w trybie postępowania sądowego.

Art. 2. Postępowanie z wniosków o ustalenie treści aktów stanu cywilnego odbywa się według przepisów kodeksu postępowania niesporowego, o ile przepisy niniejszego dekretu nie stanowią inaczej.

Art. 3. Sądem właściwym do przeprowadzenia postępowania o ustalenie treści aktów (metryk) urodzeń i zgonów jest sąd grodzki, a jeżeli chodzi o ustalenie treści aktów (metryk) małżeństwa — sąd okręgowy miejsca zamieszkania wnioskodawcy lub siedziby władzy. W braku wyżej wskazanych podstaw właściwości miejscowej, sądem właściwym jest sąd, w którego okręgu ma siedzibę Sąd Najwyższy.

Art. 4. Sąd wszczyna postępowanie na wniosek:

- 1) osoby, której urodzenia lub małżeństwa akt dotyczy,
- 2) osoby, dla której akt jest potrzebny celem wylegitymowania jej praw jako spadkobiercy lub zapisobiercy,
- 3) okręgowej władzy nadzorczej nad urzędami stanów cywilnego, Prokuraturii Generalnej R. P. lub prokuratora sądu okręgowego.

Art. 5. Wniosek o ustalenie treści aktu winien wskazywać istotną treść tegoż (art. 7) oraz powołanie dowodów na poparcie wniosku.

Art. 6. Sąd ustala treść aktu na podstawie dokumentów lub zeznań świadków. W braku tych dowodów w drodze wyjątku sąd może ustalić treść aktu na podstawie zeznań uczestników postępowania.

Art. 7. 1. Postanowienie sądu uwzględniające wniosek o ustalenie treści aktu winno zawierać jego istotną treść.

2. Za istotną treść aktu uważa się:

- 1) datę i miejsce sporządzenia aktu,
- 2) oznaczenie władzy, która akt sporządziła, a nadto
- 3) a) w akcie (metryce) urodzenia: imię i nazwisko, płeć, imiona rodziców, miejsce i datę urodzenia, a w miarę możliwości nazwisko rodowe matki,
- b) w akcie (metryce) małżeństwa: imię i nazwisko, imiona rodziców, stan cywilny, wiek i miejsce urodzenia każdego z małżonków oraz miejsce i datę zawarcia małżeństwa, a w miarę możliwości nazwisko rodowe matki każdego z małżonków,
- c) w akcie (metryce) zejścia: imię i nazwisko, wiek, stan cywilny, miejsce i datę zgonu, imiona rodziców, a w miarę możliwości nazwisko rodowe matki zmarłego.

3. Sąd ustala w miarę możliwości wszystkie elementy stanu cywilnego, przewidziane dla poszczególnych rodzajów aktów stanu cywilnego przez prawo o aktach stanu cywilnego (art. 61, 76 i 86).

Art. 8. Jeżeli pierwotny akt, którego treść sąd ustala, zawierał zmiany lub sprostowania, należy ustalić treść pierwotną z przytoczeniem późniejszej zmiany lub sprostowania.

Art. 9. W przypadku niemożności ustalenia istotnej treści aktu wniosek ulega oddaleniu.

Art. 10. 1. Nie jest dopuszczalne ustalenie treści aktu (metryki) małżeństwa w przypadku, gdy związek stron stwierdzony tym aktem nie może być uznany w Polsce jako małżeństwo.

2. Wniosek o ustalenie treści aktu, o którym mowa w ust. 1, ulega oddaleniu.

Art. 11. 1. Sąd przesyła z urzędu odpis postanowienia o ustaleniu treści aktu stanu cywilnego (metryki) do urzędu stanu cywilnego, wyznaczonego w tym celu przez Ministra Administracji Publicznej.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wpisuje się do odrębnej księgi stanu cywilnego, z której urząd stanu cywilnego wydaje wypisy na zasadach ogólnych prawa o aktach stanu cywilnego (art. 37—40).

3. Sąd, który wydał postanowienie o ustaleniu treści aktu stanu cywilnego, nie wydaje dalszych odpisów postanowienia poza przesłanym z urzędu, celem wpisania do ksiąg stanu cywilnego.

Art. 12. 1. W przypadku ujawnienia wypisu aktu stanu cywilnego, którego treść została ustalona w trybie niniejszego dekretu, jeśli pomiędzy treścią wypisu a treścią postanowienia sądu istnieje rozbieżność, sąd, który wydał postanowienie, bądź z urzędu, bądź na wniosek zainteresowanego, urzędnika stanu cywilnego lub okręgowej władzy nadzorczej nad urzędami stanu cywilnego, Prokuraturii Generalnej R. P. albo prokuratora sądu okręgowego, sprostuje treść swego postanowienia. Sąd w miarę potrzeby przeprowadzi postępowanie wyjaśniające.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy postanowienie sądu stwierdza zdarzenie nieprawdziwe.

3. O sprostowaniu postanowienia sąd zawiadamia urząd stanu cywilnego (art. 11 ust. 1) celem umieszczenia wzmianki dodatkowej na marginesie wpisanego postanowienia.

Art. 13. Złożenie przez uczestnika postępowania fałszywego zeznania celem ustalenia treści aktu stanu cywilnego w trybie niniejszego dekretu pociąga za sobą odpowiedzialność karną, przewidzianą w art. 140 kodeksu karnego.

Art. 14. Przepisy niniejszego dekretu stosuje się odpowiednio do ustalenia treści aktu zejścia osoby, która nie posiadała obywatelstwa polskiego, jeśli wnioskodawca (art. 4 pkt 1 i 2) posiada to obywatelstwo.

Art. 15. W przepisach o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 70, poz. 382) dodaje się w art. 70 następujący nowy pkt 9):

„9) od wniosku o ustalenie treści aktu stanu cywilnego (metryki) sporządzonego za granicą 100 zł.“

Art. 16. Przepisy dekretu niniejszego mają zastosowanie do spraw toczących się przed sądami powszechnymi w trybie art. 33 ust. 3 prawa o aktach stanu cywilnego w związku z art. XVI przepisów wprowadzających to prawo w przedmiocie odtworzenia aktów stanu cywilnego, sporządzonych na obszarach, które z mocy umowy z dnia 16 sierpnia 1945 r. o polsko-radzieckiej granicy państwowej (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 35, poz. 167) znalazły się w granicach Z. S. R. R., o ile w sprawach tych nie zapadło orzeczenie sądu pierwszej instancji odtwarzające treść aktu stanu cywilnego.

Art. 17. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych i Spraw Zagranicznych.

Art. 18. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Wnioski o ustalenie treści aktów stanu cywilnego (metryk), zgłoszone po dniu 31 grudnia 1952 r. nie podlegają rozpoznaniu.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Minister Spraw Zagranicznych:

Zygmunt Modzelewski